

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

19 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Ursache Petru,

judecători – Timofti Vladimir, Toma Nadejda, Alerguș Constantin, Țurcan
Anatolie

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către inculpatul Ivanschi Petru și de către avocatul Căpățînă Ion în numele inculpatului Ivanschi Petru, prin care solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03 aprilie 2017 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Ivanschi Petru Xxxxx, născut la Xxxxxx, originar
și domiciliat în s. xxxx, r-nul xxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 28.02.2017 – 03.04.2017 (prima instanță);
2. 10.05.2017 – 13.06.2017 (instanța de apel);
3. 01.09.2017 – 19.12.2017 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursurilor ordinare în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03 aprilie 2017, cauza fiind examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Ivanschi Petru a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 790 unități convenționale, ce constituie 39500 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Ivanschi Petru la 19.12.2016, aproximativ la ora 23:50, conducând în stare de ebrietate automobilul de model „Mercedes 212 D” cu n/î xxxxx, s-a tamponat în gardul de beton pe str. Odessa 24, mun. Chișinău, unde ca rezultat la locul accidentului rutier s-a deplasat Inspectorul Superior al SDAR al SSTCR al DP mun. Chișinău, căpitan de poliție Bucos Nicolae.

Manifestând suspiecții privind conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, conducătorul auto Ivanschi Petru a fost condus în incinta

Dispeceratului Republican de Narcologie de pe str. Pruncul 8, mun. Chișinău, unde fiind supus testării alcoolscopice, cu mijlocul Tehnic „Drager Alcotest” s-a stabilit că, Ivanschii Petru se afla în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, având concentrația de alcool în aerul expirat de 0,60 mg/l și în sânge de 1,08 g/l, fapt ce denotă că acesta, în mod intenționat, a încălcat cerințele art. 10 alin. (2) lit. a); art. 14 lit. a) a Regulamentului circulației rutiere care indică că, persoana care conduce un autovehicul trebuie să posede permis de conducere valabil pentru categoria din care face parte autovehiculul condus, conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere.

Prima instanță a încadrat acțiunile inculpatului Ivanschii Petru în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, adică conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, fără a deține permis de conducere.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către inculpatul Ivanschii Petru, solicitând casarea parțială a acesteia în partea pedepsei stabilite, rejudecarea cauzei în această parte cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată, invocând că:

- și-a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate, s-a căit sincer de cele comise, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, circumstanțe agravante nu s-au stabilit, nu este angajat în câmpul muncii, părinții sunt divorțați și ambii nu sunt angajați în câmpul muncii;

- se află în incapacitate de plată a amenzii aplicate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința primei instanțe fără modificări.

5. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță corect a examinat cauza în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, apreciate corect de către aceasta prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Totodată, instanța de apel a reținut că sentința primei instanțe se contestă în partea stabilirii pedepsei și a menționat că prima instanță just și întemeiat a stabilit categoria și termenul pedepsei penale, fiind luate în considerare dispozițiile art. 61 și art. 75 Cod penal, ce determină scopul pedepsei penale, de restabilire a echității

sociale și corijare a infractorului, întru prevenirea comiterii de către acesta a altor infracțiuni, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, ținându-se cont de gravitatea faptei penale și consecințele survenite, aplicând o pedeapsă echitabilă în limitele legii, ținând cont de prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

Subsidiar, instanța de apel a notat că argumentele din apelul declarat de inculpat sunt neîntemeiate, iar motivele aduse în susținerea temeiurilor invocate nu pot fi reținute, hotărârea primei instanțe corespunde tuturor prevederilor legii procesual penale, fiind legală și întemeiată.

La fel, instanța de apel a indicat că nu poate fi reținută solicitarea inculpatului privind aplicarea în privința sa a unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, specificând în acest sens că munca neremunerată în folosul comunității reprezintă una dintre pedepsele de bază alternative celor privative de libertate, astfel că corectarea și reeducarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia cât și a altor persoane care săvârșesc asemenea infracțiuni este posibilă cu pedeapsa stabilită în privința acestuia sub formă de amendă.

Având în vedere cele menționate, cât și materialele cauzei, instanța de apel a considerat că pedeapsa stabilită inculpatului, corespunde cerințelor art. 61 Cod penal și anume va fi eficace, și va atinge scopul pedepsei, echitatea socială, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia cât și a altor persoane care săvârșesc asemenea infracțiuni.

În consecință, instanța de apel a conchis că motivele invocate sunt vădit neîntemeiate, iar prima instanță la judecarea prezentei cauze penale, nu a comis careva erori care ar afecta drepturile și libertățile fundamentale ale inculpatului.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

6.1. Inculpatul Ivanschii Petru, care indică temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și solicită casarea parțială a sentinței primei instanțe și a deciziei instanței de apel în partea stabilirii pedepsei, cu rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, invocând că:

- pedeapsa aplicată de instanța de judecată e prea aspră;
- argumentul instanței de apel precum că numai prin aplicarea unei pedepse sub formă de amendă poate fi posibilă corectarea și reeducarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane care săvârșesc asemenea infracțiuni este o eroare gravă, din motiv că inculpatul datorită situației precare din țară nu are posibilitatea să fie angajat în

câmpul muncii, ca rezultat nu va avea posibilitatea să acumuleze resurse financiare pentru a achita amenda, însă în cazul dacă va fi aplicată o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității inculpatul va avea posibilitatea să-și ispășească pedeapsa;

- prin aplicarea unei pedepse sub formă de amendă, instanța de judecată din start crează niște condiții imposibile de îndeplinit, datorită circumstanțelor ce nu depind de el și anume lipsa locurilor de muncă;

- instanța de apel a ignorat argumentele expuse de inculpat în cererea de apel, și anume că și-a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate, s-a căit sincer de cele comise, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, circumstanțe agravante nu s-au stabilit, nu este angajat în câmpul muncii, părinții sunt divorțați și ambii nu sunt angajați în câmpul muncii.

6.2. Avocatul Căpățină Ion în numele inculpatului Ivanschii Petru, care indică temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, și solicită casarea parțială a sentinței primei instanțe și a deciziei instanței de apel, în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului Ivanschii Petru să-i fie stabilită în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

În motivarea recursului invocă că:

- pronunțarea integrală a deciziei a avut loc la data de 11.07.2017, în lipsa părților, dar a făcut cunoștință cu decizia din 13.06.2017 la data de 11.09.2017, prin intermediul oficiului poștal;

- în legătură cu faptul că nu a fost prezent la pronunțarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 11.07.2017, și nici nu a cunoscut de faptul dat, urmează a fi repus în termen privind depunerea cererii de recurs;

- instanța de apel nu a motivat suficient și explicit din care considerente nu este posibilă aplicarea unei pedepse alternative prevăzute la articolul incriminat, din moment ce inculpatul a menționat faptul că nu are posibilitatea să achite amenda stabilită, astfel fiind pus în situația de a nu executa sentința din împrejurări care nu pot fi imputate acestuia;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

7. La recursurile ordinare declarate, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care a pledat pentru inadmisibilitatea acestora, și anume a inculpatului Ivanschii Pentru ca fiind vădit neîntemeiat, iar a avocatului Căpățînă Ion în numele inculpatului ca fiind declarat peste termen.

Astfel, în privința recursului declarat de inculpatul Ivanschii Pentru, a menționat că acesta își manifestă dezacordul cu măsura de pedeapsă stabilită, însă instanțele și-au argumentat suficient soluția în sensul pedepsei stabilite inculpatului, ținând cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață a familiei acestuia, în final stabilindu-i o pedeapsă echitabilă.

În privința recursului declarat de avocat a invocat că potrivit materialelor cauzei, la 13.06.2017, în prezența avocatului și inculpatului a fost pronunțat dispozitivul deciziei instanței de apel, aceștia fiind anunțați că la 11.07.2017 va fi pronunțată decizia redactată integral (f.d. 76).

La fel, indică că la 11.07.2017, în prezența inculpatului a fost pronunțată decizia motivată, inculpatului contra semnătură fiindu-i înmănată copia acesteia (f.d. 77, 84).

Prin urmare, consideră că în aceste circumstanțe termenul de declarare a recursului a expirat la 11.08.2017, iar recursul ordinar a fost declarat de avocat la 18.09.2017, adică peste termenul legal stabilit.

8. Cu referire la recursul ordinar declarat de inculpatul Ivanschii Petru:

Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, îl respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz se reține, că potrivit textului recursului declarat de recurent, acesta invocă temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură

penală, sub aspectul că instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, coraportând textul deciziei instanței de apel, cu motivele indicate de recurent, Colegiul penal lărgit conchide că acestea sunt neîntemeiate, iar temeiul de recurs invocat de acesta nu s-a confirmat, or, după cum rezultă din conținutul sentinței primei instanțe (f.d. 57), menținută fără modificări prin decizia instanței de apel, circumstanțele specificate de recurent ca fiind argumente pe care instanța de apel nu le-a luat în considerare, au fost apreciate de instanțele de judecată, și luate în calcul la stabilirea pedepsei cu amendă inculpatului Ivanschii Petru.

Mai mult, Colegiul penal lărgit atestă că soluția instanței de apel de respingere ca nefondat a apelului declarat, precum și aplicarea anume a pedepsei cu amendă de către prima instanță, este justificată și de faptul că în ședința de judecată a primei instanței, inculpatul având ultimul cuvânt a declarat că se căiește sincer și a solicitat instanței să-i fie aplicată o pedeapsă cu amendă minimă (f.d. 55).

Totodată, se reține că inculpatului Ivanschii Petru i-a fost aplicată pedeapsa sub formă de amendă prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Cod penal de 790 u.c., aproape de limita minimă redusă cu o pătrime prin prisma art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală (f.d. 58), care formează 787,5 u.c.

Astfel, se constată că instanța de apel s-a expus argumentat asupra chestiunilor esențiale supuse atenției sale, iar temeiuri de a interveni în decizia instanței de apel sub aspectele contestate nu se identifică de instanța de recurs ordinar.

Subsidiar, se notează că înlocuirea pedepsei sub formă de amendă cu muncă neremunerată în folosul comunității, ultima fiind mai aspră conform ierarhiei prevăzută de art. 62 alin. (1) Cod penal, nu poate fi acceptată la recursul ordinar al părții apărării, dar poate avea loc în procedura prevăzută de art. 469 alin. (1) pct. 7), 470 alin. (1), 471 Cod de procedură penală, de către instanța de judecată din raza de activitate a organului sau instituției care execută pedeapsa.

8.1. Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Căpățîna Ion în numele inculpatului Ivanschii Petru:

Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată, că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, îl respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, termenul de atac cu recurs a deciziei instanței de apel este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

La caz, se reține că dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017, a fost pronunțat în aceeași zi, în prezența inculpatului Ivanschii Petru și a avocatului acestuia, Căpățînă Ion, fapt confirmat prin procesul verbal al ședinței de judecată din instanța de apel (f.d. 75), fiindu-le comunicată și data pronunțării deciziei motivate – 11.07.2017, modul și termenul de atac a deciziei.

Totodată, conform materialelor cauzei (f.d. 77), rezultă că la 11.07.2017, s-a prezentat doar inculpatul Ivanschii Petru, acestuia fiindu-i înmănată copia deciziei, iar avocatul său nu a fost prezent.

Astfel, Colegiul penal lărgit menționează că potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel pronunțate integral la 11 iulie 2017, curge de la data pronunțării deciziei și a expirat la 11 august 2017.

În acest context, Colegiul penal lărgit reține că la 18 septembrie 2017, conform ștampilei poștei de pe plic (f.d. 110), avocatul Căpățînă Ion în numele inculpatului Ivanschii Petru a declarat recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel, evident peste termenul legal de declarare a recursului ordinar prevăzut de lege, recurentul menționând declarativ că ar fi primit copia deciziei instanței de apel din 13 iunie 2017, prin poștă doar la 11 septembrie 2017.

În acest sens, Colegiul penal lărgit conchide că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

În consecință, Colegiul penal lărgit stabilește că recursul ordinar declarat la 18 septembrie 2017, de către avocatul Căpățînă Ion în numele inculpatului Ivanschii Petru, urmează a fi respins ca inadmisibil, or acesta a fost declarat peste termen.

9. Prin urmare, Colegiul penal lărgit nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de inculpat ce ar fi afectat hotărârile atacate sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, urmând a fi menținută, iar recursurile declarate respinse ca inadmisibile.

10. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către inculpatul Ivanschi Petru și de către avocatul Căpățînă Ion în numele inculpatului Ivanschi Petru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017, în cauza penală privindu-l pe **Ivanschi Petru XXXXX**, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **18 ianuarie 2018**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Toma Nadejda

Alerguș Constantin

Țurcan Anatolie